

درسنامه پژوهش

سیری در دانش فکری و توانش عملی پژوهندگی و نویسندگی

بیست و یکم

www.ketab.ir

مجید حیدری فر

حیدری فر، مجید، ۱۳۳۸ -

درسنامه پژوهش: سیری در دانش‌های فکری و توانش‌های عملی پژوهندگی و نویسندگی/مجید حیدری فر؛ [تهیه و تنظیم معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران].

[ویراست ۲]

قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۳.
۲۲۰ ص: جدول.

۸۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۷-۶۹-۹

مسلسل ۶۳۵

فیا

تحقیق -- روش‌شناسی

تحقیق -- روش‌شناسی -- راهنمای آموزشی

حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران. مرکز نشر هاجر

۵۵/۱۸۰۵ ۱۳۹۳ ۹۶ ح ۹/۱

۴۲/۰۰۱

۳۵۸۰۵۲۴

مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیه

نام کتاب..... درسنامه پژوهش
نویسنده..... مجید حیدری فر
تهیه و تنظیم..... معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران
حروفچینی و صفحه‌آرایی..... واحد نشر/ دفتر تهیه و تدوین متون و منابع آموزشی
ناشر..... مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران)
چاپخانه..... نگارش
شمارگان..... ۸۰۰۰ نسخه
قیمت..... ۸۰۰۰۰ ریال
نوبت چاپ..... اول / پاییز ۹۳
تعداد صفحه و قطع..... ۲۲۰ صفحه / وزیری

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۷-۷۳-۶

قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران پلاک ۱۱۴

۳۰۰۰۲۱۴۴۴۰

۰۲۵ - ۳۲۱۴۴۴۰۰

Hajar@whc.ir

www.Hajar.whc.ir

موضوع نامه

پیشگفتار.....	۷
بر سایه سار قلم.....	۹
فصل یکم: پیش نیازهای پژوهش و بایسته‌های پژوهشگر.....	۱۵
درس یکم. بایسته‌های علمی پژوهشگر.....	۱۷
درس دوم. بایسته‌های اخلاقی پژوهشگر.....	۲۵
درس سوم. معارف و اصطلاحات پژوهشی.....	۳۴
درس چهارم. چیستی فلسفی علم و چندگونگی علوم.....	۴۳
درس پنجم. گونه‌شناسی روش‌های پژوهش.....	۴۷
درس ششم. گونه‌شناسی پژوهش.....	۵۳
درس هفتم. انواع پژوهش نامه.....	۵۸
درس هشتم. روش‌های رده‌بندی کتاب و کتابخانه.....	۶۱
درس نهم. روش‌های مطالعه.....	۷۰
درس دهم. اجزای تحقیق.....	۸۰
فصل دوم: گام‌های پژوهش.....	۸۷
درس یکم. گام یکم؛ مسأله‌گزینی و شناسایی ماهیت و ابعاد آن.....	۹۰
درس دوم. گام دوم؛ پیشینه‌شناسی و دسته‌بندی منابع.....	۹۴

- درس سوم. گام سوم؛ تبارشناسی و هدف‌گذاری ۱۰۲
- درس چهارم. گام چهارم؛ ارائه پرسش‌ها و فرضیه‌های تحقیق ۱۰۵
- درس پنجم. گام پنجم؛ شناسایی و گزینش روش پژوهش ۱۱۹
- درس ششم. گام ششم؛ مطالعه جستاری برای داده‌گزینی و ساماندهی پرونده پژوهشی ۱۲۳
- درس هفتم. گام هفتم؛ طراحی هندسه پژوهش ۱۲۷
- درس هشتم. گام هشتم و نهم؛ فرآوری پرونده علمی و تدوینی ۱۳۷
- درس نهم. نگارش پژوهش‌نامه ۱۴۱
- درس دهم. آموخته‌ها و راهکارهای نویسندگی (۱) ۱۴۴
- درس یازدهم. آموخته‌ها و راهکارهای نویسندگی (۲) ۱۶۷
- درس دوازدهم. چکیده‌نویسی یا ریکرد پایان‌نامه نگاری ۱۷۲
- درس سیزدهم. نیم‌نگاهی به آموزه‌های سبزی ۱۷۶
- فصل سوم: کارورزی داده‌پردازی و مهندسی پژوهش ۱۸۱
- طرح ساختاری پژوهش‌های متن‌محور ۱۸۳
- طرح ساختاری پژوهش‌های موضوع‌محور ۱۸۶
- نمونه‌هایی از تحقیق‌های پایانی ۱۸۹

پیشگفتار

حوزه‌های علمیه شیعه وارث میراث ماندگار علوم و معارف اهل بیت علیهم‌السلام و پاسدار حریم و کیان شریعت و عقاید اسلامی‌اند. این رسالت خطیر، مسئولیت عالمان دین‌باور را در عرصه تعلیم و تربیت، چند برابر کرده است. دغدغه‌های همیشگی عالمان متعهد و طلاب و فضلاء دلسوز نسبت به اصلاح و غنابخشی کمی و کیفی شیوه‌ها، متون و الگوهای آموزشی، در راستای بالندگی، پویایی و کارآمدی نظام آموزشی حوزه، ضرورت بازنگری و اصلاح و تدوین متون بدیع و کارآمد را مورد تأکید قرار می‌دهد.

منزلت و رفعت جایگاه متون درسی در حوزه‌ها و بهره‌مندی از تراش گران سنگ و ذخایر ارزشمند متون قویم از صلحای سلف و ائمه و اعتبار مؤلفان آنها ایجاب می‌کند که در اصلاح و تدوین متون درسی، اهتمام و ذکاوت و تأمل شایسته مبذول شود. همچنین دگرگونی و تحول در گرایش‌ها، نیازها، انتظارات، شیوه‌ها و الگوهای تعلیم و تربیت، مسئولیت متولیان و متصدیان امر آموزش و پژوهش و برنامه‌ریزی درسی را در حوزه افزون می‌سازد تا به صورت مستمر با ارائه روش‌ها و قالب‌های بدیع و با ارتقای محتوا به اصلاح و تدوین متون درسی، همت گمارند.

از این رو مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران بر اساس ضرورت‌ها و نیازهای یاد شده، به اصلاح و تدوین متون درسی اقدام و ده‌ها جلد کتاب درسی را طراحي، تدوین و منتشر کرده است. در این فرایند سعی شده که با حفظ اصالت و غنای محتوایی گنجینه‌های ارزشمند بر جای مانده از عالمان گذشته، با کاربرست تکنولوژی آموزشی و مراعات اصول، معیارها و الگوهای جدید، متونی

متناسب با اهداف خود، در چارچوب برنامه‌ها و سرفصل‌های مصوب و سطح علمی و انتظارات فراگیران ارائه کند.

پیمودن این مسیر بلند و طولانی، به مساعدت و حمایت همه جانبه استادان، صاحب نظران، مدیران و طلاب معزز نیازمند است که با ارائه پیشنهادها، نقدها و دیدگاه‌هایشان از طریق رایانامه (Motoon@whc.ir) ما را در بهبود بخشی و طی نمودن درست و صحیح این مسیر صعب و دشوار، یاری دهند.

در اینجا فرصت را غنیمت می‌شماریم و از تمامی دست اندرکاران این طرح سترگ، به ویژه مؤلف محترم جناب حجت الاسلام و المسلمین دکتر مجید حیدری فر، که شناسان گرانقدر که ارزیابی علمی این کتاب را بر عهده گرفته‌اند، مدیریت محترم تهیه و تدوین متون و منابع درسی، قدردانی می‌کنیم و تلاش خالصانه آنان را ارج می‌نهیم.

بجاء الله تعالى و عليه التكلان

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

معاونت آموزش - تابستان ۱۳۹۳